

Landschappelijke versterking Kolfschoterdijk 6-8-10 Inrichtingsplan

Deelnemernr: PA16VDBRINK
Naam: Fam.
Straat: Kolfschoterdijk 6,8,10
Postcode, plaats: 3925 VC Scherpenzeel

E-mail: nvt
Telefoonnr: nvt
Afwijkend postadres: nvt

Opsteller plan: Eward Timmerman

Datum: 8-2-2017

Versie: concept

Inrichtingsplan

De familie Is voornemens deel te nemen aan de regeling functieverandering van de gemeente Scherpenzeel. Het voormalige agrarische bedrijf met diverse schuren aan de Kolfshoterdijk 6-8-10 zal worden gesaneerd (sloop van alle gebouwen inclusief de dubbele bedrijfswoning). Hiervoor in de plaats mogen dan drie woningen worden teruggebouwd. De noodwoning is de vierde woning op een eigen kavel en zal op termijn vervangen worden. Om te voldoen aan de planologische procedure vraagt de gemeente Scherpenzeel onder anderen naar een landschappelijke inpassing van deze ruimtelijke ontwikkeling en het versterken van het omliggende landschap. De eigenaar heeft Stichting Landschapsbeheer Gelderland gevraagd hiervoor een passend advies uit te brengen. Dit plan is een samensmelting van een drietal ontwerpprincipes en uitgangspunten. Zo heeft de erfadviseur in dit plan de analyse van het landschap waarin u woont (Kampenlandschap) en de bijbehorende cultuurhistorische principes gekoppeld aan uw eigen wensen en ideeën. Verder is landschappelijk inrichtingsplan is zoveel mogelijk afgestemd op het Landschapsontwikkelingsplan van de gemeente Scherpenzeel. Uiteraard is er gekozen voor de aanplant van inheemse, lokaal passende boom- en struiksoorten.

Deze landschappelijke versterking borduurt verder op het 'Erfadvies Kolfshoterdijk 6-8-10. Scherpenzeel, Gemeente Scherpenzeel - Notitie Uitgangspunten en Randvoorwaarden 2016' van het Gelders Genootschap. Hierin is een stedenbouwkundige en landschappelijke analyse uitgevoerd en zijn uitgangspunten en randvoorwaarden gesteld. Hieronder volgt een concrete, landschappelijke uitwerking van deze notitie.

Leeswijzer

In het plan wordt per aan te leggen landschapselement een korte toelichting gegeven op de cultuurhistorische waarde van dit element op uw terrein. Daarnaast is er een uitwerking gemaakt resulterend in een lijst van aan te leggen soorten en aantallen. Ten aanzien van de uitvoering, welke u zelf gaat organiseren, wil ik u wijzen op onze website www.landschapsbeheergelderland.nl waar, naast aanleg, ook de beheeraspecten van de diverse landschapselementen middels instructiefilmpjes te zien zijn.

Beplanting

De beplanting ten behoeve van de landschappelijke versterking bestaat uit de volgende landschapselementen;

- Knip- en scheerheggen [nr. 1,2,3,4,5,]
- Vrij uitgroeiende struweelhaag [nr. 6,7]
- Vogelbosje en geriefbosje [nr. 8]
- Solitaire boom, laanboom of bomengroep [nr. 9, 10,11,12,13]
- Houtwal en houtsingel [nr]
- Elzensingel en elzenhakhoutsingel []
- Hoogstamboomgaard [nr 14]
- Knotbomen [nr 15,16]
- Leibomen [nr]
- Poel [nr]

1. Knip- en scheerheg

Op uw terrein

Langs de voorzijde van het 'hoofdhuis' de voortuin omzomen met een haag.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 55 meter
Plantwijze	: 4 stuks per meter
Aantal	: 220
Soort	: Gewone beuk
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

Cultuurhistorische waarde

Knip- en scheerheggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringde landschap. Nabij boerderijen en rondom boomgaard en moestuin waren veelal de heggen te vinden. Vaak diende de heggen als eigendoms- of perceelsscheiding. De doornige heg had daarnaast ook nog een belangrijke veekerende functie.

Langs de rivieren dienden de heggen om de waterstroom bij overstromingen te remmen en te verdelen, zodat het vruchtbare slib kon bezinken. Inmiddels zien we dat veel heggen bedreigd worden.

Veel heggen zijn uit het landschap verdwenen door de komst van prikkeldraad, de ruilverkavelingen en achterstallig onderhoud. Alle reden om de heg weer terug te brengen in het landschap. Heggen zijn namelijk nog altijd functioneel als windscherm en als veekering, ook bij hoge rivierwaterstanden zorgen ze voor een permanente afrastering. Daarnaast houden ze de grond vast en dragen ze bij aan een goede waterhuishouding. Ook veel dieren hebben profijt van de aanwezigheid van een heg. Vogels gebruiken het als broedplaats; veel kleine zoogdieren vinden er voedsel en een schuilplaats en voor vleermuizen is een haag erg belangrijk als oriëntatiepunt.

Knip- en scheerheg

2. Knip- en scheerheg

Op uw terrein

Haag langs de achterzijde van het 'Hoofdhuis' zorg voor privacy

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 35 meter
Plantwijze	: 4 stuks per meter
Aantal	: 140
Soort	: Gewone Beuk
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

3. Knip- en scheerheg

Op uw terrein

Haag langs de buitenzijde van de tuin van de westelijke woning.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 60 meter
Plantwijze	: 4 stuks per meter
Aantal	: 240
Soort	: Haagbeuk
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

4. Knip- en scheerheg

Op uw terrein

Voorzijde van de westelijke woning een lage haag, max 1.50

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 15 meter
Plantwijze	: 4 stuks per meter
Aantal	: 160
Soort	: Gewone beuk
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

5. Knip- en scheerheg

Op uw terrein

Voorzijde van de noordelijke woning een lage haag, max 1.50

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 20meter
Plantwijze	: 4 stuks per meter
Aantal	: 80
Soort	: HaagbeukOp
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

6. Struweelhaag

Op uw terrein

Op de scheiding tussen de westelijke en noordelijke wonen een robuuste afscheiding van inheemse struiken. Het element sluit aan op het erfbosje.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 20
Plantrijen	: 1 Plantrijen
Plantwijze	: 2 stuk per meter
Aantal	: 40
Soort	: 5 x Sleedoorn 5 x hazelaar 10 x haagbeuk 10 x Eenstijlige meidoorn 10 x rode kornoelje
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

Cultuurhistorische waarde

Gelderland kent een grote diversiteit aan lijnvormige landschapselementen, waaronder de vrij uitgroeiende haag en de struweelhaag.

De vrij uitgroeiende haag bestaat uit een enkele rij struiken die vrijuit kunnen groeien en de struweelhaag bestaat uit meerdere rijen. De functie van deze hagen was perceelsscheiding en veekering, daarom bestonden de hagen vroeger voornamelijk uit doornsoorten. Soms werden ook nog wat andere struiken en bomen in de haag aangeplant, denk hierbij aan hondsroos, sleedoorn, braam, wilg, eik of es. De hagen boden beschutting voor het vee en zorgden voor gebruikshout. Door de komst van het prikkeldraad, de schaalvergroting en de ruilverkavelingen zijn veel van deze elementen verdwenen. Vaak worden de termen heggen en hagen door elkaar gebruikt, en regionaal hebben ze soms verschillende betekenissen. De term heg gebruiken we voor strak geschoren elementen, de term haag gebruiken we voor de meer breed en hoog uitgroeiende elementen. Soms is er sprake van speciale beheervormen zoals bij het leggen of vlechten van hagen. Hagen hebben een grote natuurwaarde. Ze zijn vaak een schuilplaats voor veel vogels en kleine zoogdieren en vergroten daardoor de landschappelijke en ecologische variatie.

Struweelhaag

7. Struweelhaag

Op uw terrein

Langs de oostelijke perceelgrens een struweelhaag om het erf groen in te kleden, beplanting kan variëren in hoogte zodat zicht naar het omringende landschap behouden blijft.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 50
Plantrijen	: 1 Plantrijen
Plantwijze	: 2 stuk per meter (verspringen in de rij)
Aantal	: 100
Soort	: 30 x Eenstijlige meidoorn 15 x hazelaar 15 x haagbeuk 10 x sleedoorn 5 x hondsroos 15 x gewone liguster 10 x inheemse vogelkers
Maat	: 60 - 80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

8. Vogelbosje/ geriefbosje

Op uw terrein

Op het achtererf een bosje rond de karakteristieke eik aanleggen

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 15 meter
Breedte	: 15 meter
Oppervlakte	: 140
Plantwijze	: Vierkantsverband 1,50 m x 1,50 m
Aantal	: 60
Soort	: 10 x hazelaar 10 x haagbeuk 10 x kardinaalsmuts 10 x lijsterbes 10 x veldesdoorn 10 x tamme kastanje (100-150)
Maat	: 60 -80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten

Cultuurhistorische waarde

Vogelbosjes of Bijenbosjes kom je vaak tegen op het erf. Een vogelbosje of bijenbosje is een bosje die voornamelijk uit struiken bestaat en vaak niet groter is dan 500 m² met een gemiddelde oppervlakte van 200 m². De soorten die in het bosje aangeplant worden, zijn vooral besdragende struiken als meidoorn, gelderse roos en lijsterbes om vogels aan te trekken of struiken met gevarieerde bloeitijden die aantrekkelijk zijn voor bijen. Een vogelbosje wordt gebruikt als broedplaats en schuilplaats door zowel vogels als klein zoogdieren. Daardoor voegt een vogelbosje veel toe aan de ecologische diversiteit op en rondom het erf.

Geriefhoutbosjes zijn vaak vrijliggende elementen in het landschap. Vaak komt u ze tegen in een overhoekje tussen de weilanden, al dan niet omgeven door een sloot. De sloot deed dan dienst als veekering. Een geriefhoutbosje is vaak groter dan 500 m² en werd vroeger aangeplant om in geriefhout, hout voor dagelijks gebruik, te voorzien. Een geriefhoutbosje was vroeger vaak een monocultuur van bijvoorbeeld eik, es, wilgen of elzen. Doordat een geriefhoutbosje voor de houtvoorziening op eigen erf meestal niet meer van toepassing is, worden tegenwoordig vaak vogelbosjes aangeplant om iets meer variatie te krijgen. Geriefhoutbosjes kunnen door de rust die er heerst en de geringe betreding veel betekenen voor planten en dieren. Ook landschappelijk zijn geriefhoutbosjes van groot belang. Ze doorbreken de vlakke horizon en zorgen voor afwisseling in het landschap.

Geriefbosje

9. Solitaire boom, laanbomen of bomengroep

Op uw terrein

De Westelijke kavelgrens versterken, de boom breekt op termijn het zicht op de schuur van de burens.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: Nvt
Breedte	: Nvt
Plantwijze	: Geef de boom de ruimte
Aantal	: 1
Soort	: zomereik
Maat	: 10- 12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 2 meter uit de eigendomsgrens planten

Cultuurhistorische waarde

Een solitaire boom of bomengroep werd regelmatig in het weiland aangeplant als schaduw voor het vee of om het landschappelijke beeld compleet te maken. Ook werd een solitaire boom regelmatig op de hoek van het perceel aangeplant als afbakening (grensboom). Verder vindt men ook regelmatig solitaire bomen rondom het huis. Veel boomsoorten hadden een functie. Zo werd een walnoot vaak in de buurt van de keuken aangeplant omdat de walnoot muggen en vliegen weert en ook zorgde voor schaduw.

Laanbomen kennen een historische functie op bijvoorbeeld landgoederen en grotere boerderijen en buitenplaatsen als onder andere aankleding van wandellanen. Door deze aanplant ontstond er schaduw op het wandelpad. De welgestelde bewoners konden op deze manier geriefelijk wandelen zonder dat men werd gebrand door de zon. Iets wat in die dagen als teken van armoede werd gezien. De statigheid van een rij laanbomen werd door het gebruik van speciale soorten bomen versterkt.

Solitaire boom

10. Solitaire boom, laanbomen of bomengroep

Op uw terrein

Solitaire boom op het erf, boom zorgt voor gelaagdheid op het erf, verankering van het erf in het landschap

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: Nvt
Breedte	: Nvt
Plantwijze	: Geef de boom de ruimte
Aantal	: 1
Soort	: winterlinde
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 2 meter uit de eigendomsgrens planten

11. Solitaire boom, laanbomen of bomengroep

Op uw terrein

Solitaire boom achterzijde van het erf, boom zorgt voor gelaagdheid op het erf, verankering van het erf in het landschap

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: Nvt
Breedte	: Nvt
Plantwijze	: Geef de boom de ruimte
Aantal	: 2
Soort	: 1 x Tamme kastanje 1 x stoofpeer
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 2 meter uit de eigendomsgrens planten

Ras	moes/hand	smaak	bloeitijd	pluktijd	Houdbaar	ziektes
peren						
Pondspeer	stoofpeer	zoet	laat	oktober	zeer goed	ongevoelig

12. Solitaire boom, laanbomen of bomengroep

Op uw terrein

Solitaire boom achterzijde van het erf, boom zorgt voor gelaagdheid op het erf, verankering van het erf in het landschap

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: Nvt
Breedte	: Nvt
Plantwijze	: Geef de boom de ruimte
Aantal	: 2
Soort	: 1 x zomereik
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 2 meter uit de eigendomsgrens planten

13. Bomenrij

Op uw terrein

Kamerstructuur versterken. De noordelijke kavelgrens aanzetten met een bomenrij

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 115
Breedte	: Nvt
Plantwijze	: Plantafstand minimaal 15 meter
Aantal	: 6
Soort	: 3 x zwarte els 1 x zoete kers 2 x zomereik
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	: Minimaal 2 meter uit de eigendomsgrens planten

14. Bomenrij

Op uw terrein

De bomenrij aan de weg wordt aangevuld zodat de wegbepanting doorloopt. Wegbepanting zijn belangrijke groene structuren in het landschap.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 165
Breedte	: nvt
Plantwijze	: Plantafstand 8 meter (eiken aanvullen)
Aantal	: 4
Soort	: 4 x zomereik
Maat	: 10-12 cm stamomtrek op 1.10 cm hoogte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: Minimaal 2 meter uit de eigendomsgrens planten

15. Hoogstamboomgaard

Op uw terrein

Achter de woning een boomgaardje aanleggen.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 40 meter
Breedte	: 35 meter
Plantwijze	: Plantafstand 8 a 10 meter
Aantal	: 8
Rassen	: Zie rasantabel
Maat	: hoogstam
Aanleg en beheer	: Zie informatievellen in de bijlage
Overig	:

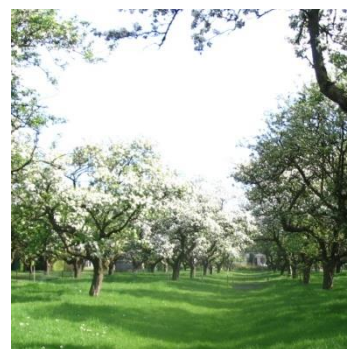
Cultuurhistorische waarde

Al vele eeuwen wordt in Nederland fruit geteeld in hoogstamboomgaarden. Aanvankelijk waren het vooral kloosters, kastelen en landgoederen. Eind 19de eeuw begon een grote uitbreiding aan fruitboomgaarden. Onder invloed van de landbouwcrisis stapten veel agrariërs in het rivierengebied over van graanteelt naar hoogstamfruit. Een groot voordeel van het hoogstamfruit was dat er dieren onder konden grazen.

Vanaf 1950 is het areaal aan hoogstamboomgaarden flink achteruit gegaan, vanwege de opkomst van de moderne fruitteelt (laagstam). Hoogstamboomgaarden hebben een grote ecologische waarde. Ze leveren nestgelegenheid aan allerlei vogels. De steenuil is een soort die graag broedt in holle takken van fruitbomen. Een heg om de boomgaard als windsingel vergroot de natuurwaarde van de boomgaard.

rasstabel

Ras	moes/hand	smaak	bloeitijd	pluktijd	Houdbaar	ziektes
appel						
Dijkmanszoet	moes	zoet	laat	oktober	zeer goed	ongevoelig
Zoete Kroon*	hand/moes/keuken	zoet	laat	eind sep	zeer goed	ongevoelig
Lemoenappel*	hand/moes	zachtzuur	vroeg	oktober	zeer goed	ongevoelig
peren						
Jodenpeer	hand	sappig	midden	oktober	goed	ongevoelig
Pondspeer	stoofpeer	zoet	laat	oktober	zeer goed	ongevoelig
Trosjespeer	hand/stoof	zoetzuur	midden	begin aug	zeer goed	ongevoelig
pruimen						
Dubbele Boerenwitte*		wit	vroeg	half aug		ongevoelig

Hoogstamboomgaard

16. Knotbomen

Op uw terrein

De oostelijke kavelgrens wordt versterkt met een knotbomenrij, hiermee wordt het erf verankerd in het landschap en wordt het kampenlandschap versterkt.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 140 meter
Plantwijze	: Plantafstand gevarieerd in groepen planten afstand 5 a 6 meter in de groep
Aantal	: 17
Soort	: 17 x Schietwilg (Salix alba)
Maat	: 250-350 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatie vellen in de bijlage
Overig	: U bent zelf verantwoordelijk voor het eventueel aanvragen van een aanlegvergunning bij het waterschap

Cultuurhistorische waarde

Wilg, populier, es, els, eik en haagbeuk kwamen al voor het begin van onze jaartelling als knotbomen voor.

Knotbomen deden dienst als grensafscheiding of als houtleverancier. De knotboom levert gemakkelijk oogstbaar hout op dat voor allerlei doeleinden werd gebruikt. Zo werd het gebruikt voor bezems, manden, oeverbeschoeiingen, takkenbossen en gebruikshout zoals hekken en gereedschapsstelen.

Oudere knotbomen herbergen allerlei planten en dieren. Het aantal diersoorten dat in een knotboom huist is zeer groot. Van de vele vogels die in een knotboom te vinden zijn, is de steenuil een van de trouwste bewoners.

Knotbomen

17. Knotbomen

Op uw terrein

De westelijke kavelgrens wordt versterkt met een knotbomenrij, hiermee wordt het erf verankerd in het landschap en wordt het kampenlandschap versterkt.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: 130 meter
Plantwijze	: Plantafstand gevarieerd in groepen planten afstand 5 a 6 meter in de groep
Aantal	: 9
Soort	: 9 x Schietwilg (Salix alba)
Maat	: 250-350 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatie vellen in de bijlage
Overig	: U bent zelf verantwoordelijk voor het eventueel aanvragen van een aanlegvergunning bij het waterschap

Beplantingslijst

Onderstaande plantsoenlijst omvat de beplanting die nodig is om het voorgestelde plan uit te voeren.

Volgt na afstemming met eigenaar/gemeente

Bijlage 1 Plankaart

Bijlage 1: Inrichtingsplan

voor akkoord de gemeente:

datum.....

voor akkoord Fam

datum.....

- aan te planten knotboom
- aan te planten fruitboom
- aan te planten boom
- bestaande boom
- bestaand groen
- aan te leggen groen
- inrit/toegangsweg
- bouwvlak

Landschappelijke inpassing
Kolfschoterdijk 6-8-10

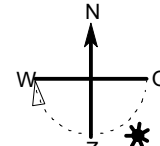
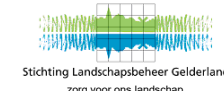

0 20 30 40 50 m

Schaal : 1:1000

Project : Landschappelijke inpassing
Deelnemmr : PA16VDBRINK
Naam : Fam
Adres : Kolfschoterdijk 6-8-10
PC, Plaats : 63925 NC Scherpenzeel

Opsteller Plan: E. Timmerman
Datum : Februari 2017
Versie : concept

Bijlage 2 Boerenerven

Traditioneel gebruik

Van oudsher stonden boerderijen en boerenerven in dienst van de agrarische bedrijfsvoering. Alles wat te vinden was op en rond het erf had een functie. Nut ging altijd voor sier en niets was toevallig.

De boerenerven verschillen per regio. De grondsoort en de oorspronkelijke agrarische bedrijfsvoering had grote invloed op de inrichting van het erf en de keuze van bomen en struiken. Maar ook de godsdienst drukte onbewust een stempel op het erf. Katholieke erven in het rivierengebied stonden vol bloemen, terwijl in de protestantse gebieden van de achterhoek het erf veel eenvoudiger was ingericht, zonder uitbundige bloemen.

Opbouw van een boerenerv

Ook de taakverdeling tussen de boer en boerin heeft een belangrijke invloed gehad op de traditionele erfinrichting. De taken waren duidelijk verdeeld en daarmee de grond rondom de boerderij ook. De vrouw had de verantwoordelijkheid over het woongedeelte, het daar dichtbij liggende terrein met de bleek, de moestuin, de huisweide, eventueel de siertuin met bloemperken en de boerenboomgaard. Op de boerderij werd dat meestal “voor” genoemd en “voor” was het domein van de boerin. Voor deze delen van het boerenerv was een goede zichtbaarheid vanuit het woonhuis vereist, omdat in de boomgaard bijvoorbeeld de jonge kalveren liepen, die extra aandacht nodig hadden.

De man had de verantwoordelijkheid voor de dieren, de wagens, de werktuigen en het bedrijfs gedeelte. Kortom, hij had de zorg voor “achter”.

“Voor” is van oorsprong meestal een stuk groener dan “achter”. Voor staan de meeste bloemen, struiken en bomen. Ook speelde aan de voorkant het laten zien dat het goed ging, een belangrijke rol. Daarom werden daar later parkbomen zoals de treurbeuk, de paardekastanje, de rode beuk, (lei)linden en sierstruiken, kortom, de wat meer luxe soorten, aangeplant. Het voorste deel van het boerenerv was meer gericht op het gezin en had een bepaalde beslotenheid.

Aan de achterkant moest men ruimte hebben om met paard en wagen te manoeuvreren en later met steeds groter wordende tractors. “Achter” stonden ook de schuren. De boer was er de hele dag te vinden. Hij hield zich bezig met het bewerken van het land, de verzorging van het vee óf met onderhoud en reparaties aan machines en bedrijfsgebouwen. “Achter” werden de zakelijke contacten met de omgeving afgehandeld, koop en verkoop van zaken vonden vooral daar plaats.

Aan de achterkant lag ook de verbinding met de bij het bedrijf behorende percelen. De beplanting aan de achterkant bestond meestal uit bomen en struiken die ook in de omgeving voorkwamen. De beplanting achter was hoog, los en afwisselend en bestond uit singelachtige beplantingen. Ook kwamen vaak solitaire bomen voor.

Voor en achter worden nog altijd door een denkbeeldige lijn tussen de verschillende gebouwen van elkaar gescheiden. Deze lijn kan globaal over het gehele erf worden doorgetrokken, waardoor de functionele scheiding tussen wonen en werken goed zichtbaar wordt.

Variatie

Vanwege de functionaliteit van veel landschapselementen was er van oudsher veel beplanting op en rondom het erf aanwezig. Dit zorgde voor een grote variatie aan beplanting en beplantingsstructuren. Landschapsbeheer Gelderland streeft er dan ook naar deze structuren weer terug te brengen op erven, aan de hand van onze 4 lagen benadering. Dit houdt in dat we zowel kruiden, hagen, hoogstamfruit en singels met hoge bomen graag op erven zien. Dit vergroot de biodiversiteit en biedt veel kansen voor vogels en zoogdieren.